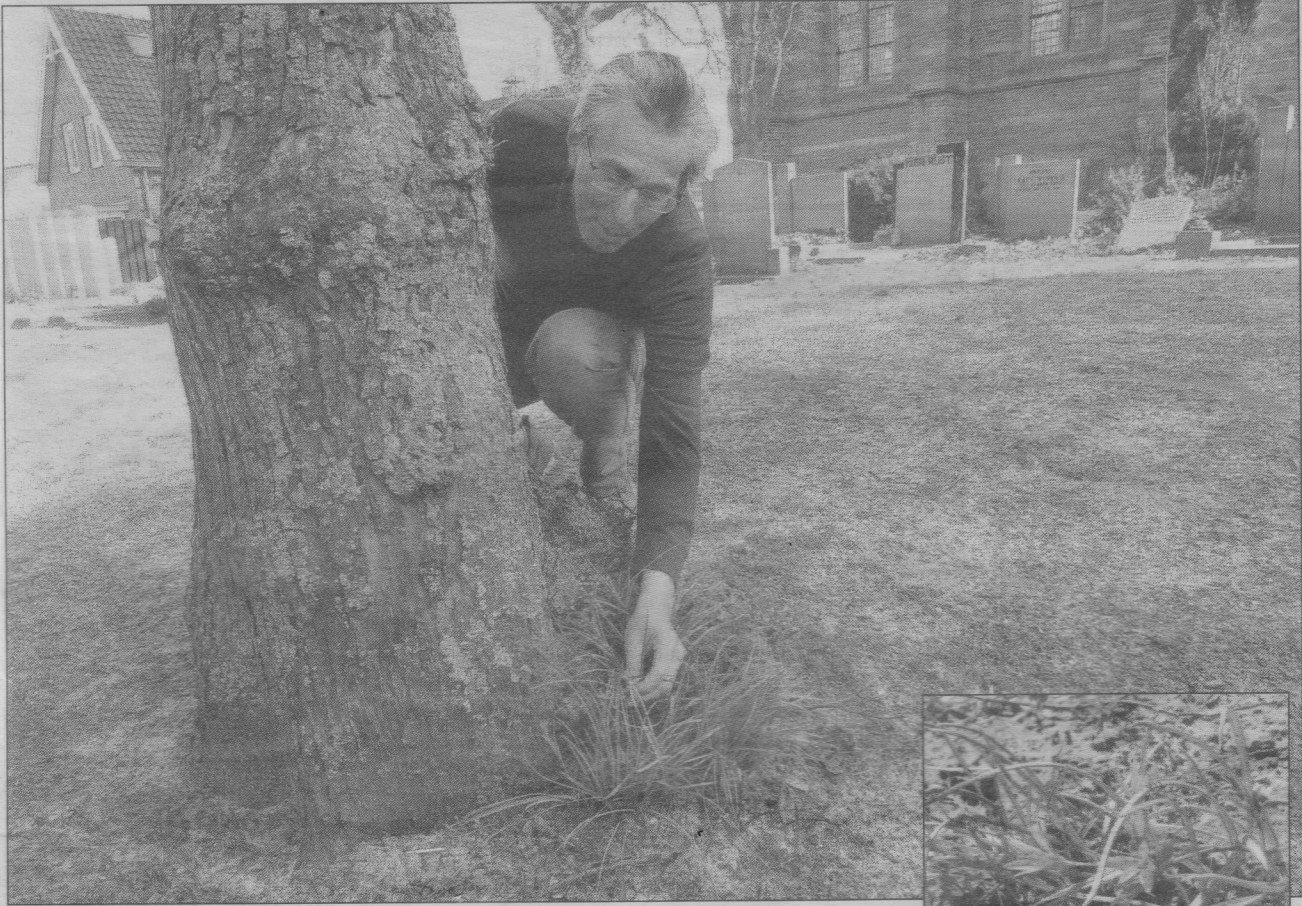

Oer-IJ plantje dwarsboomt plan

Rolf Roos wijst een plek aan waar de weidegeelster bloeit. Wie hem zelf wil bewonderen, moet er snel bij zijn: dit bolgewas bloeit van eind maart tot uiterlijk eind april. (foto: Peter van Trig)

CASTRICUM - Een bijzonder plantje bloeit deze weken in Castricum. Zo bijzonder zelfs, dat het weleens de uitbouw van de middeleeuwse dorpskerk zou kunnen tegenhouden of in ieder geval traineren. We hebben het over de *Gagea pratensis*, de weidegeelster.

"Het is een bolgewasje dat in het voorjaar bloeit en lijkt op speenkruid. Alleen is het minder uitbundig; de bloemetjes zijn geel met groen en het blad is grasachtig", vertelt bioloog en plaatsgenoot Rolf Roos.

De weidegeelster is een stroomdalplant die waarschijnlijk nog stamt uit de tijd van het Oer-IJ. In Kennemerland komt het plantje op tien plaatsen voor maar boven het

Noordzeekanaal is het Castricumse kerkhof de enige vindplaats. "En dan alleen", voegt Rolf Roos eraan toe, "op die plekken waar niet geschoffeld is of gewerkt met onkruidverdelger."

Floravervalsing

Chris Winter, beleidsmedewerker groen bij de gemeente Castricum, bevestigt desgevraagd dat het plantje weleens roet in het eten zou kunnen gooien, als het gaat om het uitbreidingsplan van de kerk. "Dit gewas staat op de Rode Lijst; het is dus een beschermde plant." Als de plant precies op de plek staat waar de uitbouw is geprojecteerd, dan betekent dat sowieso einde oefening voor het kerkbestuur. "Je mag de plant niet verplaat-

sen, dat is floravervalsing" weet Winter.

Maar ook een bouwplan in de directe nabijheid van het plantje wordt lastig. "Dit soort bolgewassen hebben een bepaalde grondslag nodig. Als je de grond gaat roeren, zoals dat heet, dus als je daarin gaat graven of rommelen, dan raak je de biotoop kwijt waar het plantje in gedijt. Dat mag niet. De planindiener zou eventueel ontheffing kunnen krijgen van de Flora- en Faunawet bij de Rijksdienst van Ondernemend Nederland, de RVO. Dan moet men wel duidelijk maken dat je dit plantje met bepaalde maatregelen zou kunnen beschermen."

Laatste blommetje

Het plantje bloeit alleen aan

de noordzijde van de kerk. Roos: "Wie de soort wil zien, moet niet later dan april komen en goed speuren. Dit voorjaar bleek dat er nog maar een enkel polletje staat met wat sprietten aan een oude boomvoet. Als de bescherming van het Oer-IJ landschap op zoveel belangstelling kan rekenen dat men er een hele erfgoedzone van wil maken, wie werpt zich dan op voor dit laatste kleine kleine blommetje van een oeroud landschap? De begraafplaats is een gemeentelijk monument, met overigens lelijke hekken maar dat terzijde, en als zodanig is de cultuurhistorie beschermd. Maar voor de natuur is er nog een wereld te winnen."